

F-35 pełen wad

#Lotnictwo wojskowe 15 stycznia 2013

Najdroższy w historii Pentagonu program budowy myśliwca, Lockheed Martin F-35 trapi o wiele więcej problemów technicznych, niż dotąd przedstawiano - wynika z raportu dla Kongresu USA.

Program F-35 staje się coraz bardziej kontrowersyjny dla wielu krajów. Kłopoty z wyeliminowaniem problemów technicznych wydłużają czas uzyskania pełnej gotowości operacyjnej i zwiększają koszt fazy wdrożeniowej, a przez to cenę jednostkową. Z tych powodów do tej pory zamówienia na pojedyncze myśliwce testowe złożyły jedynie Wielka Brytania, Holandia i Izrael / Zdjęcie: Lockheed Martin

18 stronicowy raport Pentagonu, przesłany parlamentarzystom 11 stycznia br. do Kongresu USA podkreśla rosnące problemy techniczne i *brak dojrzałości* konstrukcji. Mimo, że zakończenie prac wdrożeniowych powinno nastąpić dopiero w latach 2016-2018 (w zależności od wersji), obecny stan programu rodzi uzasadnione obawy o dalsze opóźnienia i wzrost kosztów. Dodajmy, że obecnie szacuje się, że faza B+R oraz wyprodukowanie ok. 2,5 tys. F-35 dla amerykańskich sił zbrojnych pochłonie od 332 (według Pentagonu) do 397 mld USD (według parlamentarnego biura kontroli rządu, GAO).

Oprócz znanych już problemów ze zmęczeniowym pękaniem wręg płatownia w F-35B krótkiego startu i pionowego lądowania dla lotnictwa Korpusu Piechoty Morskiej ([A jednak błąd konstrukcyjny](#), 2011-09-04), wadliwego działania skomplikowanego hełmu pilota, który ma zastępować większość wskaźników kokpitu, oraz systemu planowania misji ALIS, co w zasadzie wyklucza bojowe wykorzystanie samolotu ([F-35 daleki od doskonałości](#), 2012-09-18), raport dla Kongresu USA wymienia kolejne problemy techniczne.

Po pierwsze, w dalszym ciągu konstruktorom nie udało się wyeliminować wad, które powodują pęknięcia zmęczeniowe. Co więcej, dotyczą one nie tylko modelu B, ale także podstawowego A dla wojsk lotniczych. Powodują one, że np. żywotność skrzydeł zmalała z planowanych 8 do jedynie 1,2 tys. h, skracając teoretyczny okres eksploatacji do 5 lat. Niesprawność hełmu uniemożliwia natomiast rozpoczęcie pełnego

cyklu testów systemów walki.

Kolejne niedociągnięcia wymagające rozwiązania związane są z systemem awaryjnego zrzutu paliwa, którego użycie może spowodować pożar. F-35 nie mają także certyfikowanych zabezpieczeń przed skutkami trafienia piorunem, co skutkuje zakazem lotów w rejonach występowania burz, łącznie z 40-kilometrową strefą bezpieczeństwa. Istotnym problemem jest zwiększona powierzchnia rozproszenia fal radiowych w ogonowej części F-35B, ze względu na zastosowany układ napędowy.

Raport nie przesądza, czy wymienione usterki wpłyną na obecnie wskazywane terminy zakończenia prac wdrożeniowych. W ciągu ponad 6 lat od oblotu Lightninga II wykonano nieco ponad 20 tys. h lotów testowych, a cały program przewiduje ich 39,5 tys.

Powiązane wiadomości

[F-35 pełen wad \(2013-01-15\)](#)

[A jednak błąd konstrukcyjny \(2011-09-04\)](#)

[Kolejne problemy z F-35B \(2010-11-18\)](#)

[Nic ponad 350 mld USD \(2011-08-05\)](#)

[Panetta o redukcjach \(2011-06-09\)](#)

[F-35 daleki od doskonałości \(2012-09-18\)](#)

[MoD zaprezentowało hełm dla JSF \(2007-11-10\)](#)